

**STRATEGIJA RAZVOJA HDLU-a
od 2008. do 2012. godine**

**HRVATSKO
DRUŠTVO
LIKOVNIH
UMJETNIKA**

Dragi članovi HDLU-a,

pred vama se nalazi Strategija razvoja HDLU-a od 2008. do 2012. godine.

Strategije kao temelji vizije poslovanja i razvitka nastale su u velikim korporativnim sistemima. Nakon toga proširile su se i u druge dijelove društva te posebice kulturu. Upravni odbor je početkom ove godine angažirao konzultanticu mr. sc. Maju Ljubić, osobu s velikim iskustvom u području strateškog planiranja, koja je zajedno s članovima UO-a i zaposlenicima HDLU-a provela obuku za pisanje projekata po EU standardima. Po završetku obuke, zajedno s Upravnim odborom, ravnateljem i zaposlenicima HDLU-a kreirala je Strategiju razvoja HDLU-a za sljedeće četiri godine.

Strategija je dokument koji uz podatke o HDLU-u objedinjuje sve zamišljene planove koje će Upravni odbor provoditi i nastojati ostvariti u razdoblju i aktivnostima određenim akcijskim planom.

Ono što će vama, dragi članovi, biti najzanimljivije jesu zamisli o promjeni ustroja HDLU-a u cilju boljeg artikuliranja interesa likovnih, odnosno, vizualnih umjetnika i stvaralaštva te što boljeg funkcioniranja udruge. Strategija predstavlja zamisao o osnivanju Ureda za promicanje i zaštitu stručnih interesa vizualnih umjetnika, snažne administrativno-pravne službe HDLU-a koja će se baviti svim administrativnim poslovima udruge te provedbom i kreiranjem pravne regulacije svih stručnih, a nadasve autorskih prava svojih članova. Izložbene djelatnosti HDLU-a svoj bi status dobile osnivanjem Centra za vizualne umjetnosti „Ivan Meštrović“ koji bi osmišljavao i provodio izložbenu djelatnost, međunarodnu razmjenu, rezidencijalne programe i, ono što će vam biti posebno zanimljivo, nastupe na međunarodnim umjetničkim sajmovima.

Za ovakvu promjenu ustroja bit će nužne i promjene našeg Statuta, za što ćemo tražiti vašu plebiscitarnu podršku. Pri tom imajte u vidu da željena internacionalizacija naše umjetničke scene i njeno umrežavanje s drugim, posebice europskim udrugama, kao osnova našeg opstanka u budućnosti, nije moguća bez racionalizacije i profesionalizacije djelovanja udruge. Svjesni smo da se privilegije koje smo imali u prošlim vremenima sve više smanjuju. Tranzicijsko razdoblje kod nas umjetnika svakako duže traje i u tom periodu moramo učiniti sve da odista postanemo moderna europska udruga, a da pri tom sačuvamo našu kulturnu različitost i promoviramo njenu izvrsnost i prepoznatljivost. Neka naša inicijativa pokaže Gradu Zagrebu, Ministarstvu kulture Republike Hrvatske i cijeloj hrvatskoj javnosti da smo stvarali, stvaramo i da ćemo stvarati nasljeđe i vrijednosti svoje zemlje.

Neka ova Strategija bude mali kamen na putu one budućnosti i vizije koju su imali naši osnivači daleke 1868. godine kada su utemeljili našu udrugu čiju obljetnicu danas slavimo.

Vaš
Josip Zanki
Predsjednik HDLU

Strategiju je usvojio Upravni odbor
Hrvatskog društva likovnih umjetnika,
U Zagrebu, 19. studenog 2008.

Zahvaljujemo članovima HDLU-a, svim
partnerskim institucijama, donatorima,
a osobito Ministarstvu kulture Republike
Hrvatske i Gradskom uredu za kulturu
Grada Zagreba koji su svojim aktivnim
sudjelovanjem značajno doprinijeli
donošenju Strategije.

OSNOVNI PODACI

Hrvatsko društvo likovnih umjetnika (HDLU)
Dom likovnih umjetnika "Ivan Meštrović"
10 000 Zagreb, Trg žrtava fašizma b. b., Hrvatska

Tel.: +385 (0)1 46 11 818
+385 (0)1 46 11 819
+385 (0)1 45 76 832

Fax.: +385 (0)1 45 76 831

<http://www.hdlu.hr>

MB: 3243931
Žiro-račun: 2360000 - 1101361051,
Zagrebačka banka

Predsjednik HDLU:
Josip Zanki

Upravni odbor HDLU:
Gordana Bakić,
Ivan Fijolić,
Branko Milenković,
Viktor Popović,
Hrvoje Šercar,
Fedor Vučemilović

Ravnatelj HDLU:
Branko Franceschi

Broj članova: 1279
Broj zaposlenih: 7

SADRŽAJ

1. Uvod	1
2. O HDLU	3
2.1. Organigram HDLU	5
3. Razlozi i polazišta za promjene	6
3.1. Međunarodni i nacionalni normativni okvir	6
3.2. SWOT analiza	9
4. Vizija i misija HDLU	10
5. Područja razvoja (komponente)	11
5.1. Razvoj upravnih, normativnih i materijalnih potencijala	11
5.2. Razvoj ljudskih potencijala	11
5.3. Razvoj kvalitete programskih sadržaja i stvorenih djela	12
5.4. Promicanje hrvatske vizualne umjetnosti i tržišta umjetnina	12
5.5. Promicanje stručnih interesa i razvoj udruženja	13
5.6. Edukativno djelovanje, komunikacija i informiranje	13
5.7. Suradnja s dionicima i gospodarstvom	14
5.8. Upravljanje zgradom doma likovnih umjetnika "Ivan Meštrović"	14

1. Uvod

U novijoj povijesti Republika Hrvatska prošla je kroz brojne promjene, a nacionalna je baština omogućila očuvanje hrvatskoga nacionalnog identiteta tijekom stoljeća. Stoga je očuvanje naše nacionalne baštine zalog naše budućnosti, jamac naše prepoznatljivosti i nacionalne posebnosti u europskim i svjetskim okvirima.

Nema društvenog ni privrednog napretka, pogotovo zemalja u tranziciji, ukoliko ne postoji jasno određenje i vizija napretka kulture; stoga je područje kulture dio općeg razvojnog plana naše zemlje. Bogata kulturna tradicija nije samo simbolična vrijednost, već temeljni resurs za kvalitetu života pojedinca i zajednice, kako u sadašnjosti, tako i u budućnosti. Hrvatsko društvo likovnih umjetnosti (u daljnjem tekstu: HDLU) to je prepoznalo od samih svojih početaka 1868. g., od kada, pod raznim nazivima, kontinuirano djeluje. Osnovni ciljevi i djelatnost udruge oduvijek su poticanje suvremene vizualne umjetnosti i razvoj vizualne kulture, unapređenje i zaštita slobode vizualnog stvaralaštva, organizacija izložbi, sudjelovanje u pripremama za donošenje zakona i propisa koji se odnose na vizualno stvaralaštvo te zaštita socijalnih i autorskih prava umjetnika. Objedinjeni doprinose njegovanju i očuvanju kulturne tradicije i nacionalnog kulturnog identiteta, te poticanju stvaralaštva sada, ali i u budućnosti. Zbog toga je neosporna potreba postojanja, očuvanja i kontinuiranog razvoja udruge koja će svoje napore usmjeriti u ostvarenje postavljenih ciljeva, a koja je tijekom sto četrdeset godina postojanja i sama postala dio kulturne baštine koju nastoji očuvati. Strategija HDLU za razdoblje 2008. - 2012. godine stoga dubinski promišlja i anticipira smjernice djelovanja i razvoja udruge koje će u sadašnjosti i budućnosti osigurati njen nacionalni značaj u razvoju vizualne umjetnosti i kulture.

Osnovni izvor korišten za izradu strategije, ali i poticaj za sustavne promjene i aktivniju ulogu u procesu planiranja i određivanja prioritetnih područja djelovanja HDLU je "Strateški okvir za razvoj 2006.-2013.", koji je Vlada Republike Hrvatske donijela na svojoj sjednici 4. kolovoza 2006.

„Hrvatskoj kulturi potreban je razrađen program upravljanja. Projekti kao što je Vukovar-Vučedol-Ilok i sistemska revitalizacija područja obuhvaćena tim projektom, postat će pokretači razvoja cijele regije. Ulaganja u zaštitu i očuvanje kulturne baštine ulaganja su u ukupni društveni razvoj. Programi stalne suradnje kulture i turističkoga gospodarstva polaze od činjenice da je jadranska obala kulturno blago koje treba postati europskim kulturnim odredištem. To se mora uzeti u obzir u novim kulturnim programima.

Arheološka nalazišta, gradovi i putovi kulture, ljetni festivali, otoci-radionice - razrađen program prerastanja Jadrana u kulturno središte Europe, prerasta granice kulture i potiče opći zamah duhovnog i gospodarskog života Hrvatske. Da bi se to ostvarilo, kulturna baština također treba postati sastavnim dijelom razvoja prostora.

Treba stoga podupirati djelovanje onih ustanova u kulturi koje su zaslužne za očuvanje i promicanje kulturnog identiteta u zemlji i svijetu, razvijati i poticati nove kulturne i umjetničke sklonosti i pravce te posebice pružati potporu mladim umjetnicima.“

(Vlada Republike Hrvatske, ur. mr. sc. Martina Dalić (4. kolovoza 2006.): Strateški okvir za razvoj 2006.-2013., Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU, str.32)

U skladu s takvim nedvosmislenim određenjima, a s ciljem učinkovitijeg i djelotvornijeg funkcioniranja i postizanja ciljeva te vizije napretka HDLU-a, kao i boljeg reagiranja na potrebe zajednice u kojoj djelujemo i u čiju korist djelujemo, pristupili smo izradi strategije vodeći se upozorenjem: "U području kulture pojedinačne vizije mogu imati velik i nepredvidljiv učinak zbog čega se može stvoriti privid da značajna materijalna sredstva ne proizvode promjene." (Matarasso F. and Landry C., (2000.): Balancing act: 21 strategic dilemmas in cultural policy, Council of Europe.

2. O HDLU

Hrvatsko društvo likovnih umjetnika (HDLU) najstarija je umjetnička udruga u Hrvatskoj i Europi. Utemeljen 1868. godine, djeluje kontinuirano pod raznim nazivima koji nas upućuju na djelatnost i vrijeme u kojem su se razvijale njene aktivnosti.

Već na drugom sastanku od svog osnutka, pod vodstvom Ise Kršnjavija donesena su pravila koja i danas vrijede, a nekima još uvijek težimo: "svrha društva jest podupiranje umjetnosti uopće, a domaće napose s obzirom na umjetnički obrt; sredstva su redovita, godišnja izložba u Zagrebu, kupovanje i naručivanje umjetnina, posredovanje pri prodaji, dijeljenje kupljenih umjetnina među članove putem ždrijeba, izlaganje umjetnina starije škole, nastojanje oko utemeljenja elementarne umjetničke škole, odlikovanje domaćih umjetnika i obrtnika, kopije i fotografije izlažu se samo ako su originali osobite umjetničke vrijednosti te ih publika drugdje ne može vidjeti, svi umjetnici i posjednici umjetnina imaju pravo izlagati; regulirana su bila pravila ždrijebanja i premija, prava članova utemeljitelja i sudionika, organizacija uprave i dohodak». (Olga Maruševski (2004.): Društvo umjetnosti 1868.-1879.-1941. iz zapisnika hrvatskog društva likovnih umjetnika, DPUH, Zagreb, str. 61.)

HDLU djeluje i radi u prostorima Meštrovićevog paviljona koji nije samo spomenička arhitektura, nego je i doslovno spomenik. Povijest gradnje počinje 1930. godine, 1933. godine utemeljena je Zaklada, a 1935. godine započela je gradnja. Dom umjetnika svečano je otvoren 18. prosinca 1938. godine izložbom «Pola vijeka hrvatske umjetnosti». Godine 1941. Dom je prenamijenjen i preuređen u džamiju, a 1949. godine postaje Muzej narodnog oslobođenja, poslije Muzej revolucije. Od 1993. godine, nakon višegodišnjeg upornog zalaganja, Dom likovnih umjetnika «Ivan Meštrović» vraćen je pod vodstvo HDLU. Ponovna obnova Doma započela je 2001., 2003. završena je prva faza obnove, a od 2006. godine slijedi nastavak radova u podrumu i dijelu prizemlja. Preostali radovi trebali bi se nastaviti do konačne obnove objekta.

HDLU je registriran kao nevladina, neprofitna i nestranačka strukovna udruga čiji su članovi vizualni umjetnici različitih umjetničkih izraza i svih generacija.

Tijela upravljanja u mandatnom razdoblju 2007.-2009. godina su: Upravni odbor; Nadzorni odbor; Časni sud; Odbor za statut; Odbor za dodjelu likovnih nagrada HDLU-a. HDLU danas broji 1279 članova.

Osnovni ciljevi i djelatnost udruge poticanje su suvremenog vizualnog stvaralaštva, unapređenje i zaštita slobode vizualnog djelovanja, organizacija izložbi, sudjelovanje u pripremama za donošenje zakona i propisa koji se odnose na vizualno stvaralaštvo, zaštita socijalnih prava umjetnika.

Hrvatsko društvo likovnih umjetnika godišnje organizira ili sudjeluje u organizaciji četrdesetak izložbi u četiri različito profilirana galerijska prostora (galerija PM, galerija Prsten, galerija Bačva i galerija Karas), čime pokriva gotovo sve segmente umjetničkog izraza - od velikih nacionalnih i međunarodnih manifestacija do projekata u novim medijima bliskih eksperimentu. Osim toga, HDLU je već pola stoljeća organizator Zagrebačkog salona i Salona mladih, dvije najznačajnije izložbe recentne likovne umjetničke produkcije.

Za svoj angažman i nesebični doprinos na polju afirmacije hrvatske umjetnosti i umjetnika HDLU je 2003. godine nagrađen Nagradom Grada Zagreba.

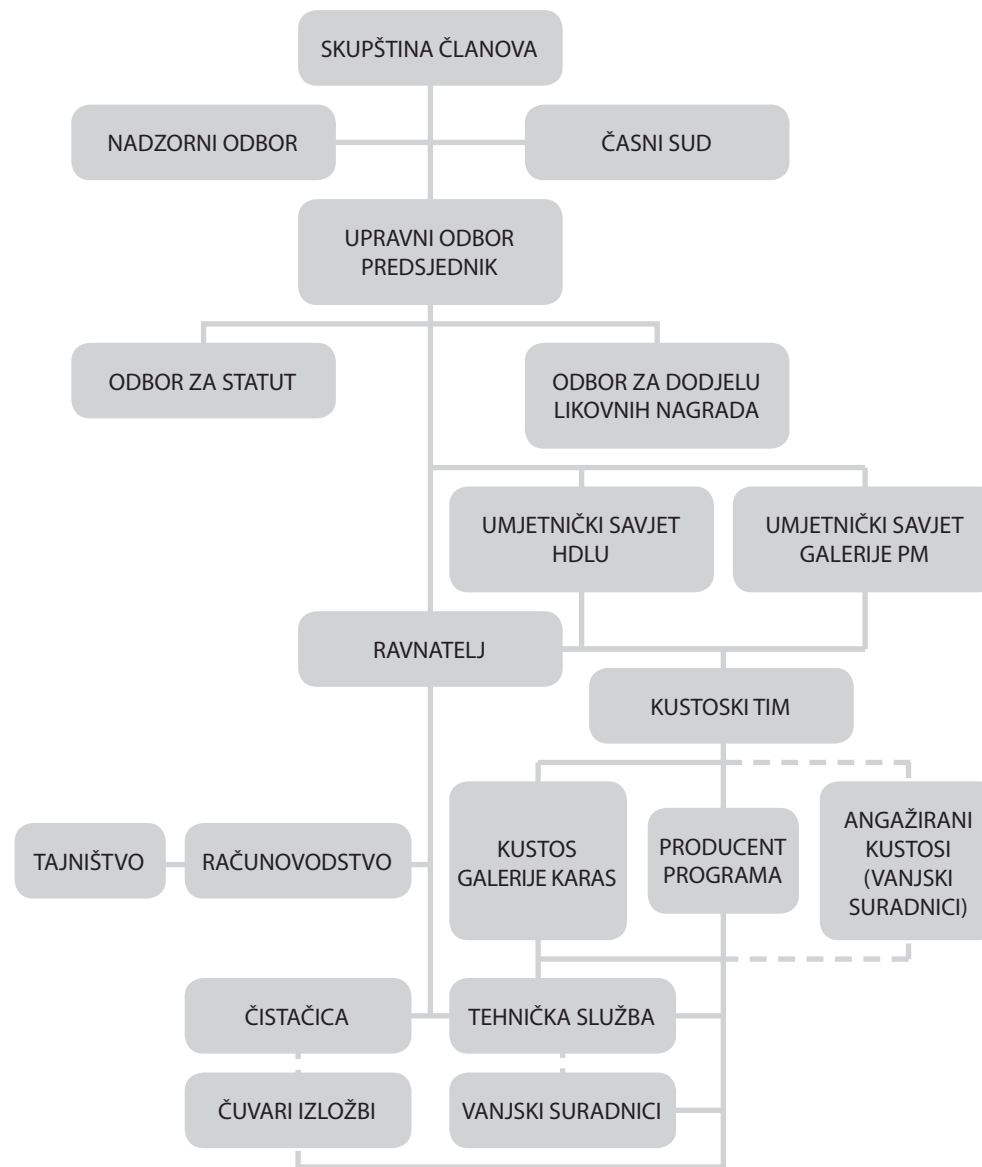
Izložbe su popraćene predavanjima, radionicama ili prezentacijama projekata, a

galerijski prostori Društva otvoreni su svim vrstama umjetničkog djelovanja, od plesa i performansa do glazbe i kazališta.

HDLU se financira iz proračunskih sredstava Grada Zagreba, državnog proračuna putem Ministarstva kulture Republike Hrvatske, kao i sredstvima raznih donatora i sponzora.

Budžet je u zadnje tri godine iznosio 8.268.335,00 kuna.

2.1. Organigram HDLU

3. Razlozi i polazište za promjene

U skladu sa suvremenim određenjem kulture kao pojedinačnog i kolektivnog dobra na čijim se tekovinama u prošlosti utemeljuje identitet nacije, a na stvaralačkim izvorima u sadašnjosti grade mostovi prema budućnosti, tako je i definiranje nacionalne kulturne politike i strategije moguće staviti u okvir interesa različitih sektora države i društva. Uzimajući navedeno u obzir, nije potrebno naglašavati važnost postojanja institucije kojoj će cilj biti upravo to. HDLU već godinama doprinosi razvoju i očuvanju nacionalne kulturne baštine, kulturne politike u skladu sa suvremenim tokovima vizualne umjetnosti, kao i razvoju kulturnih strategija u okviru nacionalnih interesa. Potrebno je pritom istaknuti da umjetnost nije statična, već podliježe razvoju i promjenama, te je upravo iz tog razloga nužno razmišljati o kontinuiranim promjenama i razvoju institucije kojoj je umjetnost fokus interesa. Ta je činjenica razlog za poticanje promjena i unapređenja HDLU-a.

Polazišta za pisanje naše strategije bila su nacionalni strateški i zakonski dokumenti, međunarodni dokumenti, međunarodna iskustva usklađena s našom tradicijom, potrebama i osobitostima, SWOT analiza te rasprave, konzultacije i razgovori s članovima HDLU-a, te sa zainteresiranim članovima partnerskih organizacija.

Strategija razvoja HDLU-a pisana je za četverogodišnje razdoblje (srednjoročna strategija) kako bi se promjene koje predlažemo mogle uvoditi postepeno, a ovisno o financijskim, materijalnim, kadrovskim uvjetima uz stalnu provjeru i vrednovanje.

Na temelju strategije donosit će se akcijski planovi aktivnosti, najkasnije u mjesecu svibnju za svaku iduću godinu.

Osnovne pretpostavke naše strategije razvoja mogu se iskazati kao:

- uspostavljanje modernog, učinkovitog, racionalnog i kreativnog sustava upravljanja u HDLU
- promicanje i poštivanje autorskih prava vizualnih umjetnika
- unapređivanje statusa vizualnih umjetnika i utvrđivanje uvjeta njihovog djelovanja
- javnost rada te edukativno, društveno korisno djelovanje
- sloboda kulturnog i umjetničkog stvaralaštva
- očuvanje nacionalne baštine i kulturne raznolikosti
- odgovornost za razvoj i promidžbu vizualnih umjetnosti
- poticanje razvoja umjetničkih kvaliteta i inovacija
- usklađenost obuhvaćenog dijela kulturnog sustava sa standardima Europske unije

3.1. Nacionalni i međunarodni normativni okvir

Kultura i umjetnost od iznimnog su značaja za društveni sustav Republike Hrvatske što je osobito iskazano u članku 68. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine 41/01 - pročišćeni tekst) kao temeljnom dokumentu našeg pravnog sustava, a kojim se jamči:

- sloboda znanstvenoga, kulturnog i umjetničkog stvaralaštva
- državno poticanje i pomaganje razvitaka znanosti, kulture i umjetnosti

- državna zaštita znanstvenih, kulturnih i umjetnička dobara kao duhovne narodne vrednote
- zaštita moralnih i materijalnih prava koja proistječu iz znanstvenoga, kulturnog, umjetničkog, intelektualnog i drugog stvaralaštva.

Osim u uvodnom dijelu već spomenutih prioritetnih područja djelovanja koje je donijela Vlada Republike Hrvatske, a koje čine okvir za djelovanje udruga u području kulture i HDLU-a kao organizacije koja praktički zauzima krovni položaj u području vizualnih umjetnosti, važno je naglasiti i prioritete označene od strane Vijeća Europe (zemlje članice i zemlje potpisnice Europske kulturne konvencije), a to su: promocija identiteta i kulturne raznolikosti, podrška kreativnosti i sudjelovanju u kulturnom životu. Uočljiva je velika kompatibilnost ovih odrednica, što potvrđuje da se umjetnička baština Republike Hrvatske teško može razumjeti izvan konteksta europske, kao što se ni europska ne može cjelovito sagledati bez hrvatske likovne baštine.

Upravo je ova činjenica pružila izvrsnu priliku kako zemlji da ubrza reforme sustava i odredi kulturnu politiku tako i pojedinim institucijama da povećaju svoju učinkovitost i djelotvornost.

U svezi s time izrada ove strategije temelji se na sljedećim dokumentima:

- Hrvatska u 21. stoljeću - Strategija kulturnog razvitka - ur. dr. sc. Cvjetičanin B. i prof. dr. sc. Katunarić V., 2003., Tiskara Križevci
- 'Cultural policies in Europe: a compendium of basic facts and trends' - 'Nacionalni izvještaj o kulturnoj politici RH' - skupina autora (prof. dr. sc. Katunarić V., (koordinator), mr.sc. Dragojević S., mr.sc. Schramadei P. i Obuljen N.), 1998., Vijeće Europe;
- 'Cultural policies in Europe: a compendium of basic facts and trends' - 'Nacionalni izvještaj o kulturnoj politici RH' - ažurirala Obuljen N., studeni 2007., Vijeće Europe 9 edicija, 2008.

Kako ne postoji jedinstveni zakon kojim bi se reguliralo područje kulture, uporišne točke Strategije razvoja HDLU-a 2008. - 2011., čija djelatnost pokriva različita područja djelovanja, nalaze se u mnogobrojnim nacionalnim i međunarodnim normativnim dokumentima, od kojih ćemo pobrojati samo neke:

ZAKONI

- Zakon o kulturnim vijećima, 2004. (NN, br. 48/04)
- Zakon o muzejima (NN, br. 142/98)
- Zakon o Muzejima Ivana Meštrovića (NN, br. 76/07)
- Zakon o audiovizualnim djelatnostima (NN, br. 76/07)
- Zakon o ustanovama (NN, br. 76/93, 29/97, 47/99 - ispravak)
- Zakon o upravljanju javnim ustanovama u kulturi (NN, br. 96/01)
- Zakon o financiranju javnih potreba u kulturi (NN, br. 47/90, 27/93)
- Zakon o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva (NN, br. 43/96, NN, br. 44/96 - ispravak)
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN, br. 69/99, NN, br. 151/03, NN, br. 157/03 - ispravak)
- Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima (NN, br. 167/03)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima (NN, br. 79/07)

- Zakon o udrugama (NN, br. 88/01)
Ispravak Zakona o udrugama (NN, br. 11/02)
- Zakon o zakladama i fondacijama (NN, br. 36/95)
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zakladama i fondacijama (NN, br. 64/01)
Zakon o porezu na dobit (NN, br. 177/04, 90/ NN, br. 177/04, 90/05)
Konvencija o uzajamnoj administrativnoj pomoći radi prevencije, istraživanja i suzbijanja carinskih prekršaja (NN, br. 10/00, 2/01)

PRAVILNICI

- Pravilnik o izboru i utvrđivanju programa javnih potreba u kulturi (NN, br. 7/01, 60/01, 135/06)
- Pravilnik o kriterijima za sufinanciranje projekata odobrenih u okviru programa za kulturu Europske unije Kultura 2007.-2013. (NN, br. 120/07)
- Pravilnik o načinu i mjerilima za povezivanje u sustav muzeja Republike Hrvatske (NN, br. 120/02)
Pravilnik o dopuni pravilnika o načinu i mjerilima za povezivanje u sustav muzeja Republike Hrvatske (NN, br. 82/06)
- Pravilnik o polaganju stručnih ispita u muzejskoj struci (NN, br. 56/03)
- Pravilnik o stjecanju viših zvanja u muzejskoj struci (NN, br. 56/03)
- Pravilnik o očevidniku muzeja, te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba (NN, br. 96/99)
- Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju (NN, br. 115/01)
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi (NN, br. 108/02)
- Pravilnik o stručnim i tehničkim standardima za određivanje vrste muzeja, za njihov rad, te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije (NN, br. 30/06)
- Pravilnik o očevidniku muzeja, te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba (NN, br. 96/99)
- Pravilnik o registru umjetničkih organizacija (NN, br. 53/96)
- Pravilnik o postupku i uvjetima za priznavanje prava samostalnih umjetnika na uplatu doprinosa za mirovinsko i invalidsko te zdravstveno osiguranje iz sredstava proračuna Republike Hrvatske (NN, br. 119/04)
- Pravilnik o registru kulturnih dobara Republike Hrvatske (NN, br. 37/01, NN, br. 4/08)

MEĐUNARODNI PRAVNI PROPISI

- Zakon o potvrđivanju Memoranduma o razumijevanju između Europske zajednice i Republike Hrvatske o sudjelovanju Republike Hrvatske u programu Kultura (od 2007. do 2013.) (NN, br. 7/07)
- Europska kulturna konvencija (NN, br. 1/99)
- Konvencija o osnivanju Organizacije ujedinjenih naroda za prosvjetu, znanost i kulturu (NN, br. 1/99)
- Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima (NN, br. 12/93)
- Zakon o potvrđivanju konvencije o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja

(NN, br. 5/06, 5/07)

- Konvencija o međunarodnim izložbama (NN, br. 15/02, 10/03)
- Zakon o potvrđivanju Okvirne konvencije Vijeća Europe o vrijednosti kulturne baštine za društvo (NN, br. 5/07)

3.2. SWOT analiza - sažetak

SWOT analiza je korištena pri izradbi strategije za procjenu situacije kako unutar samog HDLU-a tako i društvenog okruženja u kojem HDLU djeluje. Korištena je i kako bi se pronašli pravi načini da jakim stranama HDLU-a utječemo na slabe te da reagiramo na prijetnje koristeći date mogućnosti s ciljem osiguranja željenog razvoja.

Snage na kojima se ostvarivanje vizije HDLU-a može temeljiti uključuju elemente: nasljeđa i tradicije, postojećih materijalnih preduvjeta, brojnosti članstva, generacijske raspršenosti članstva, visoke stručnosti većeg dijela zaposlenika, raspona poslovnih kontakata, spremnosti na suočavanje s izazovima, programskih odrednica. S druge su pak strane slabosti koje mogu spriječiti ostvarivanje vizije, kao malen broj organizacijski sposobnih članova i zainteresiranih za kontinuiran rad, nedostatak financija i sponzorstva, nedostatna komunikacija i protok informacija (baze, web), nedostatne promidžbene aktivnosti, nejasni kriteriji izložbenih programa, nedostatak ideja, nedostatak ljudskih, financijskih i tehničkih resursa za održavanje izložbi.

Prilike i prijetnje iz okruženja također imaju snažan utjecaj na razvoj HDLU-a. Zato je potrebno iskoristiti državne i gradske poticaje, programe kulture EU (kulturna razmjena), geostrateški položaj naše zemlje, potrebe društva za raspolaganjem vrijednim nekretninama, suradnju s korporativnim sektorom, razvoj kulturne politike RH, poticanje kulture kao izvoznog proizvoda te razvoj civilnog društva kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri neutralizirale posljedice komercijalizacije društva i potrošačke kulture bez poznavanja i priznavanja kvalitete, a utjecati na politiku države prema honorarima vizualnih umjetnika prilikom samostalne izložbe, nisku razinu obrazovanja društva, premalu zastupljenost vizualnih umjetnosti u obrazovanju, malu potrebu za kulturom te, razmjerno lošu zakonsku regulativu za umjetnike.

4. Izjava o misiji, vrijednostima i viziji HDLU

MISIJA

HDLU potiče razvoj vizualne kulture brigom o društvenom i ekonomskom statusu svojih članova, poticanjem umjetničkog stvaralaštva te osmišljavanjem i provođenjem dinamičnog izložbenog programa i međunarodne suradnje.

VRIJEDNOSTI

kvaliteta, otvorenost, raznovrsnost

VIZIJA

HDLU će se razviti u visoko specijaliziranu i primjenu stručnu udrugu koja će na optimalan i suvremen način razvijati prava i egzistencijalnu osnovu svojih članova te postaviti koncepcijske i organizacijske standarde predstavljanja vizualne umjetnosti u Republici Hrvatskoj i obnovljenom Meštrovićevom paviljonu.

5. Područja razvoja (strateški prioriteti)

Od brojnih strateških pitanja analitičkim procesom identificirano je osam (8) strateških prioritetnih područja razvoja HDLU-a u narednom četverogodišnjem razdoblju.

5.1. Razvoj upravnih, normativnih i materijalnih potencijala

Učinkoviti upravni, normativni i materijalni potencijali HDLU-a osnovni su preduvjeti za provedbu djelatnosti. Izvorišta problema nisu uvijek i isključivo vezana uz nedostatak materijalnih ili ljudskih resursa, već uz ustrojstvena i strukturalna ograničenja te nedovoljno efikasno korištenje materijalnih resursa, osobito prostornih.

Uočava se također, potreba uspostavljanja sustava osiguranja kvalitete kao sastavnog dijela upravljanja. Sve dosadašnje analize pokazale su da je postojeći način rada nedovoljno učinkovit i skup te da je nužno osigurati kvalitetu procesa i mehanizama.

CILJEVI

- Do kraja prvog tromjesečja 2009. osigurati pretpostavke za razvoj i primjenu novih ustrojstvenih i normativnih akata te poboljšanje postojećih.
- Do kraja 2009. osigurati pretpostavke za unapređenje i razvoj prilagodljivog, sveobuhvatnog unutarnjeg sustava.
- Do kraja 2010. djelatnost artikulirati kroz Ured za promicanje i zaštitu stručnih interesa vizualnih umjetnika i Centar za vizualne umjetnosti "Ivan Meštrović".
- Do kraja 2010. osigurati pretpostavke za transparentno, ekonomično i učinkovito upravljanje i raspolaganje materijalnim resursima.
- Do kraja 2011. uspostaviti sustav osiguranja kvalitete u HDLU.

5.2. Razvoj ljudskih potencijala

Nove studije pokazuju da je znanje centralni element produktivnosti, ali i ključni element za promjene. Jasno je da su vrlo specijalizirani oblici znanja kratkog životnog vijeka. Stoga sposobnost kontinuiranog učenja i prilagodba uvjetima koji se brzo mijenjaju određuju performanse pojedinaca, organizacija i zemalja.

Ključne faze u razvoju ljudskog potencijala su: stvaranje i unapređenje znanja; širenje znanja među pojedincima i organizacijama te realizacija znanja, pa se govori o ljudskom kapitalu (individualna znanja), strukturalnom kapitalu (organizacijska znanja - znanja organizacija) i društvenom kapitalu (znanja zajednice).

Kako bi osnažili upravljačke funkcije te djelatnost u cjelini, djelatnici i članovi HDLU-a (uključujući i upravljačke funkcije) trebaju trajno stvarati i unaprjeđivati znanja, osobito upravljanja projektima, informatička, komunikacijska, normativno administrativna znanja te pojačati specijalizacije u pojedinim područjima vizualnih umjetnosti.

CILJEVI

- Do srpnja 2009. osigurati pretpostavke za provedbu obrazovanja i usavršavanja
- Od srpnja 2009. kontinuirano provoditi obrazovanje i usavršavanje kako bi do kraja 2011. svi zaposlenici i najmanje 5% članova stekli i/ili unaprijedili znanja.

5.3. Razvoj kvalitete programskih sadržaja i stvorenih djela

Kada neka organizacija ima tako bogatu tradiciju kao HDLU, a po svojim osnovnim karakteristikama zadovoljava minimalne kvantitativne i kvalitativne standarde, zapada u opasnost ponavljanja, tromosti i inercije. Stoga je važno razmišljati o razvoju kvalitete programskih sadržaja, a time i stvorenih djela.

Decentralizacija sustava pogoduje uspostavljanju i razvijanju novih oblika socijalnog partnerstva, a uz jačanje partnerstva povećava se odgovornost organizacije za vlastiti razvitak te ostvarivanje prepoznatljivosti i kvalitete koja se najviše očituje upravo u programskoj ponudi. Programsko širenje, obogaćivanje i intenzivnije uključivanje članstva u inovativne, multisektorske programe, a koji su odmaknuti od klasičnog pristupa suradnje, kao i stvaranje umjetničkih djela postaje nužnost kako bi HDLU u budućnosti ostvario svoju viziju.

CILJEVI

- Do kraja 2008. profiliranje izložbenih prostora
- Do kraja 2009. provedba racionalizacije i podizanje kvalitete prezentacije izložbenih programa vodeći se principom njihove održivosti
- Do kraja 2011. u osmišljavanje i provedbu novih programa koji će kao nositelje ili sudionike uključiti minimalno 1% članova

5.4. Promicanje hrvatske vizualne umjetnosti i tržišta umjetnina

Razvoj kvalitete programskih sadržaja potrebno je iskoristiti u svrhu daljnjeg promicanja hrvatske vizualne umjetnosti na međunarodnoj razini, pospješiti njenu promociju na međunarodnom tržištu umjetnina i doprinijeti razvoju nacionalnog tržišta umjetnina.

Osmišljavanje i provođenje takvih programa povlači za sobom logičnu potrebu povezivanja s ostalim zemljama svijeta i promociju kulturnog bogatstva hrvatske vizualne umjetnosti. Kvalitetnim programima moguće je uspostaviti i ojačati socijalna partnerstva na području vizualne umjetnosti, iskoristiti ih za razvoj međunarodno relevantnih izložbenih programa, kulturne razmjene i tržišta umjetnina.

CILJEVI

- Razvoj rezidencijalnih programa kako slijedi:
  - do kraja 2009. - tri rezidencijalni program
  - do kraja 2010. - pet rezidencijalnih programa
  - do kraja 2011. - osam rezidencijalnih programa

- Do kraja 2009. stvaranje internacionalnog ekspertnog tijela za izbor umjetnika koji će sudjelovati na sajmovima
- Do kraja 2009. definiranje sudjelovanja HDLU-a na jednom od svjetskih sajmova umjetnina
- Do kraja 2011. sudjelovanje na 2 internacionalna sajma po godini

5.5. Promicanje stručnih interesa i razvoj udruženja

Jer područje vizualnih umjetnosti u Republici Hrvatskoj nije posebno normativno uređeno, treba pratiti cijeli niz normativnih akata (Poglavlje 2.1.) kojima još uvijek nisu zaštićeni svi interesi vizualnih umjetnika, a osjeća se i snažna potreba za osnivanjem Ureda po uzoru na neke zemlje članice Europske Unije da bi se zaštitili stručni interesi vizualnih umjetnika te promicala vrijednost njihovih umjetničkih djela.

CILJ

- Do kraja 2010. osnovati Ured za promicanje i zaštitu stručnih interesa vizualnih umjetnika.

5.6. Edukativno djelovanje, komunikacija i informiranje

U današnje vrijeme od izuzetne je važnosti svima dostupne digitalne komunikacije koristiti u svrhu pozitivne promocije, informiranja i edukacije. HDLU je prepoznao nužnost korištenja sve raspoložive tehnologije za približavanje stvaralaštva svojih članova svim razinama i generacijama zainteresirane stručne i opće publike. Putem web portala, interaktivnih edukativnih radionica, tiskanih materijala i uključivanja u srodne međunarodne i domaće aktivnosti, moguće je edukativno djelovati na ciljane skupine, informirati domaću i međunarodnu javnost te tim propulzivnim i praktičnim kanalima promovirati hrvatsku vizualnu umjetnost.

CILJEVI

- Do kraja 2008. izrađen web portal
- Od 2008. godine kontinuirane promocije izdanja s područja vizualne kulture i umjetnosti
- Do kraja 2009. izrađena baza podataka
- Do kraja 2009. organizirane edukativne radionice za djecu i dalje kontinuirana provedba do kraja 2011.
- Od 2009. godine godišnje četiri predavanja međunarodno relevantnih kustosa
- Do kraja 2010. tiskana monografija HDLU-a.

5.7. Suradnja s dionicima i gospodarstvom

U današnje vrijeme potrebno je i nužno povezivati se s gospodarstvom i njihovim dionicima na gospodarskom tržištu. Za velike projekte potrebna je snažna financijska podloga pa ne treba zanemariti moguće izvore financiranja iz redova gospodarstvenika, velikih tvrtki te banaka na hrvatskom i svjetskom tržištu. Također je potrebno iste aktivno uključiti u projekte i omogućiti im nadzor i upravljanje sredstvima koja doniraju, a na razini poslovnog savjeta i posrednog racionalnog upravljanja doniranim sredstvima. S tim u vezi su i naši sljedeći ciljevi.

CILJEVI

- Do sredine 2009. godine definirati uloge svih ključnih dionika i mehanizme njihove suradnje
- Do kraja 2009. osnovati Poslovni savjet HDLU-a u sastavu direktora i savjetnika uspješnih banaka i tvrtki.
- Do kraja 2010. osnovati otkupni fond za članove s jednom od poslovno uspješnih banaka i/ili tvrtki

5.8. Upravljanje zgradom Doma likovnih umjetnika "Ivan Meštrović"

Zgrada Doma likovnih umjetnika "Ivan Meštrović" kroz povijest je imala različite namjene i u skladu s tim je bila adaptirana, nadograđivana i mijenjana arhitektonski. Prema zamisli Ivana Meštrovića i arhitektonskom projektu arh. Harolda Bilinića i arh. Lavoslava Horvata monumentalni spomenik moderne arhitekture dovršen je 1938. godine. U. 1941. g. Dom je zatvoren i preuređen u džamiju po projektu arh. Zvonimira Požgaja (projekt preuređenja) i arh. Stjepana Planića (projekt minareta i fontane). Po projektu arh. Vjenceslava Richtera 1951. godine počinje pregradnja u Muzej narodnog oslobođenja, poslije Muzej revolucije. Predsjedništvo HDLU u sastavu Ante Rašić, predsjednik, Hamo Čavrk i Tomislav Hruškovec 1990. godine postavlja zahtjev se vraćanje Doma umjetnicima, a 1993. godine Poglavarstvo Grada Zagreba donosi odluku o suglasnosti. Kuratorij za obnovu Doma: Radoslav Ivančević, predsjednik, Robert Šimrak, Zlatan Vrkljan, Feđa Vukić 2001. godine pokreće obnovu Doma. Po projektu arh. Andrije Mutnjakovića izvode se opsežni građevinski radovi: uklanjanje dogradnji nastalih pri adaptaciji u džamiju, skidanje naslaga s dvostruke kupole, rušenje armiranobetonskih rebara, gradnja kružne ograde. Godine 2003. završena je prva faza obnove, a od 2006., slijedi do danas nedovršeni nastavak radova u podrumu i dijelu prizemlja po projektu arh. Branka Silađina.

Preostali radovi trebali bi se nastaviti do konačne obnove objekta.

Sveobuhvatna Strategija razvoja neizostavno treba uvažiti dovršenje obnove paviljona i njegovog okoliša, pripadajuće fontane i parka, kao dragocjenu materijalnu osnovu marketinga HDLU-a.

Uz nove programe rada, predviđene nove tehnologije i sredstva promocije, obnovom i suvremenim tehnološkim rješenjima cjelovito će se dovršiti ideja razvitka i unapređivanja HDLU-a.

CILJEVI

- Do prve polovice 2009. osnovati Savjet za obnovu i dugoročno upravljanje zgradom Doma likovnih umjetnika "Ivan Meštrović".
- Do kraja 2009. izraditi akcijski plan racionalnog upravljanja zgradom Doma likovnih umjetnika "Ivan Meštrović"
- Do kraja 2009. godine obilježavanje povijesti zgrade
- Do kraja 2011. iseljavanje Povijesnog muzeja
- Do kraja 2011. obnova paviljona i njegova revitalizacija
- Do kraja 2011. uređenje okoliša paviljona, fontane i parka

